

TUTKIMUSOSIO

Ilmapuntari 2024: Suomalaisten arviot hallituksen ja opposition kyvyistä

Luottamus hallituksen kykyihin on edelleen vaatimatonta

Tutkimuksessa selvitettiin suomalaisten suhtautumista maan hallitukseen ja oppositioon. Aluksi tiedusteltiin yleisarviota Petteri Orpon johtaman hallituksen (kokoomus, perussuomalaiset, RKP ja kristillisdemokraatit) kyvystä hoitaa maamme asioita kuluvalla vaalikaudella. Tämän jälkeen tiedusteltiin näkemystä opposition kyvystä tarjota vaihtoehtoja maan hallitukselle.

Suomalaisista kolmannes (34 %) ilmoittaa, että hallituksen kyky hoitaa maan asioita on erittäin tai melko hyvä. Noin kuudesosa (17 %) suhtautuu asiaan neutraalisti (ei hyvä eikä huono). Lähes joka toinen (46 %) epäilee maan hallituksen kyvykkyyttä vuosi hallituksen muodostamisen jälkeen.

Luottamus Orpon johtaman hallituksen kykyihin on hieman lisääntynyt viime vuoden syyskuusta. Hallituksen kyvykkyyden hyväksi arvioivien osuus on lisääntynyt viisi prosenttiyksikköä. Näkemystä Orpon hallituksen kyvyistä hoitaa maan asioita on mahdollista verrata arvioihin edellisen hallituksen kyvykkyydestä vastaavana ajankohtana noin vuosi hallituspuolueiden muodostamisen jälkeen. Luottamus nykyhallitukseen on pienempää kuin usko Marinin hallitukseen oli kesällä 2020.

Hallitus-oppositio-asetelma heijastuu arvioissa maan hallituksen pätevydestä. Selvä enemmistö hallituspuolueiden kannattajista (68 %) arvioi hallituksen kyvyn hyväksi. Reilu kymmenesosa (12 %) hallituspuolueiden tukijoista on epäuskoisia. Oppositioapuolueiden kannattajista lähes kolme neljästä (71 %) ilmoittaa, että hallituksen kyky hoitaa maan asioita on erittäin tai melko huono.

Puoluekannan mukaan kokoomuksen ja perussuomalaisien kannattajat ovat vakuuttuneita hallituksen onnistumisesta. RKP:n ja kristillisdemokraattien tukijat puolestaan eivät ole yhtä varmoja hallituksen mahdollisuuksista hoitaa kunnialla maan asioita.

Hallituksen puolustajia löytyy näkyvässä määrin varsinkin ikääntyneiden, ylempien toimihenkilöiden, yrittäjien, akateemisten ja hyvätuloisten keskuudesta. SAK:n jäsenet, työntekijät, työttömät, pienituloiset ja työväenluokkaan samaistuvat suhtautuvat maan hallitukseen varsin varauksellisesti.

Myös opposition kykyjä epäillään

Arviot opposition kyvystä tarjota vaihtoehtoja maan hallitukselle ovat myös vaatimattomia. Alle kolmannes (30 %) uskoo opposition kyvyn erittäin tai melko hyväksi. Enemmän kuin kaksi viidestä (43 %) epäilee opposition kyvykkyyttä. Suhtautuminen oppositioon ei ole suuresti muuttunut viime vuoden syyskuusta.

Usko oppositioon on pysytellyt kutakuinkin vakiona eri mittauksissa. Usko opposition kykyihin tarjota vaihtoehtoja maan hallitukselle on kuitenkin aavistuksen suurempaa nyt kuin edellisellä vaalikaudella vastaavana ajankohtana, jolloin nykyiset

oppositiopuolueet olivat hallitusvastuussa. Nyt opposition kykyihin luottaa vajaa kolmannes, kun neljä vuotta sitten noin neljännes.

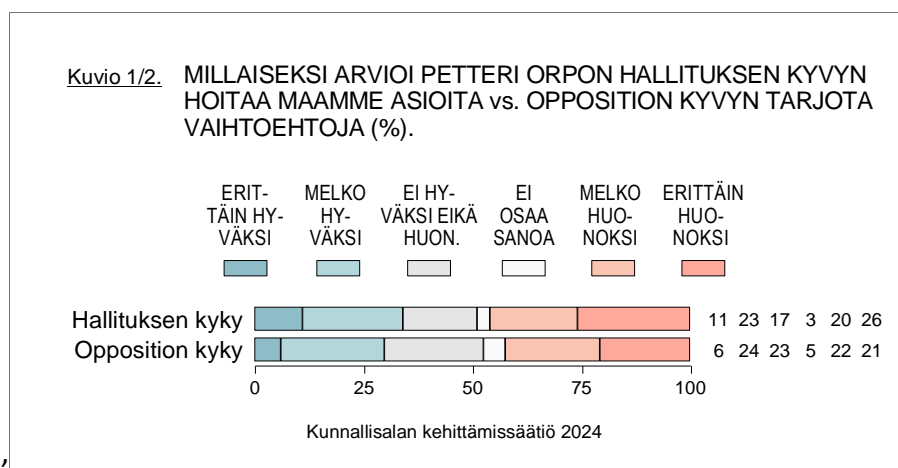
Oppositiopuolueiden kannattajien enemmistö (54 %) luottaa opposition pätevyyyteen tarjota vaihtoehtoja maan hallitukselle. Suurimman oppositiopuolueen, SDP:n, kannattajista yli puolet (58 %) uskoo opposition kykyihin. Vasemmistoliiton kannattajista valtaosa luottaa oppositioon (72 %). Keskustan ja vihreiden tukijat eivät ole vakuuttuneita, heistä alle puolet luottaa opposition taitoihin. Hallituspuolueiden kannattajat eivät ymmärrettävästi noteeraa oppositiota juuri miksikään.

Tutkimuksessa tiedusteltiin myös mielipidettä siitä, toivoisiko vastaaja nykyhallituksen kaatuvan mahdollisimman nopeasti. Tulokset kielivät osaltaan poliittisesta polarisaatiosta ja vastakkainasettelusta kansalaisten keskuudessa. Kaksi viidestä (40 %) olisi mielissään, jos hallitus kaatuisi mahdollisimman pian. Lähes joka toinen suhtautuu ajatukseen nuivasti (46 %). Mielipiteet eivät ole muuttuneet lainkaan viime vuoden syyskuusta.

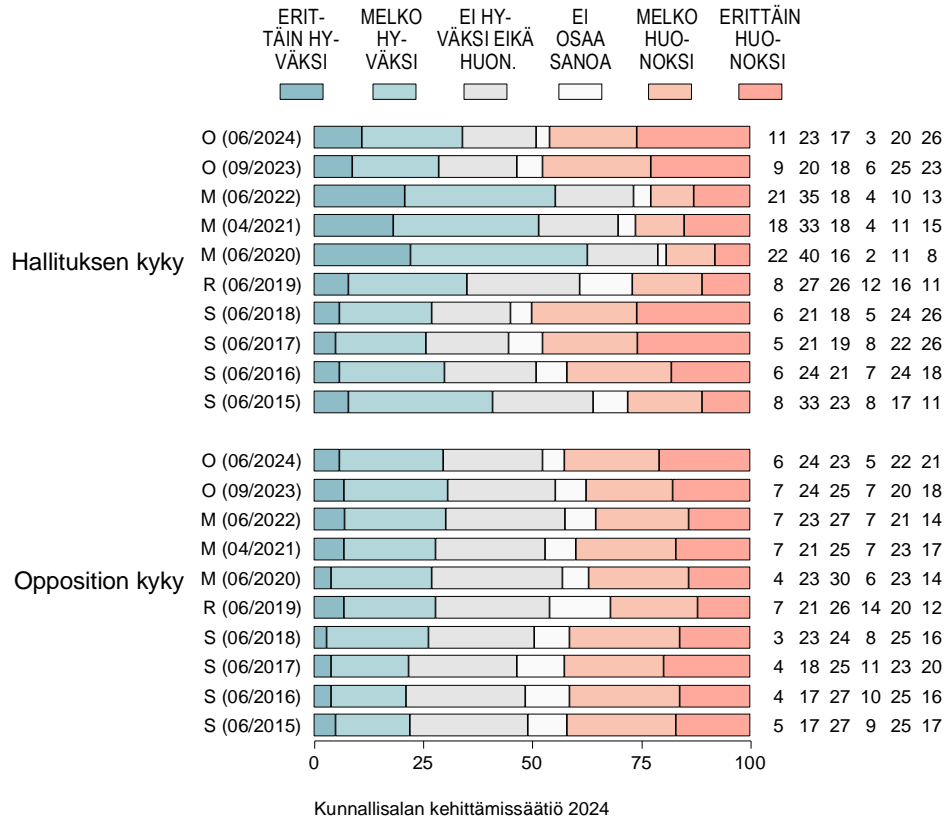
Hallituksen pikaista kaatumista toivovat etenkin SDP:n (74 %), vihreiden (71 %) ja vasemmistoliiton (88 %) kannattajat. Enemmistö myös SAK:n jäsenistä, opiskelijoista, työttömistä ja pienituloisista soisi hallituksen kaatuvan ennen aikojaan. Ajatuksen tyrmäävät hallituspuolueiden tukijoiden rinnalla ikääntyneimmät kansalaiset, ylemmät toimihenkilöt, yrittäjät sekä suhteellisen hyvätuloiset.

Tutkimuksen toteutus

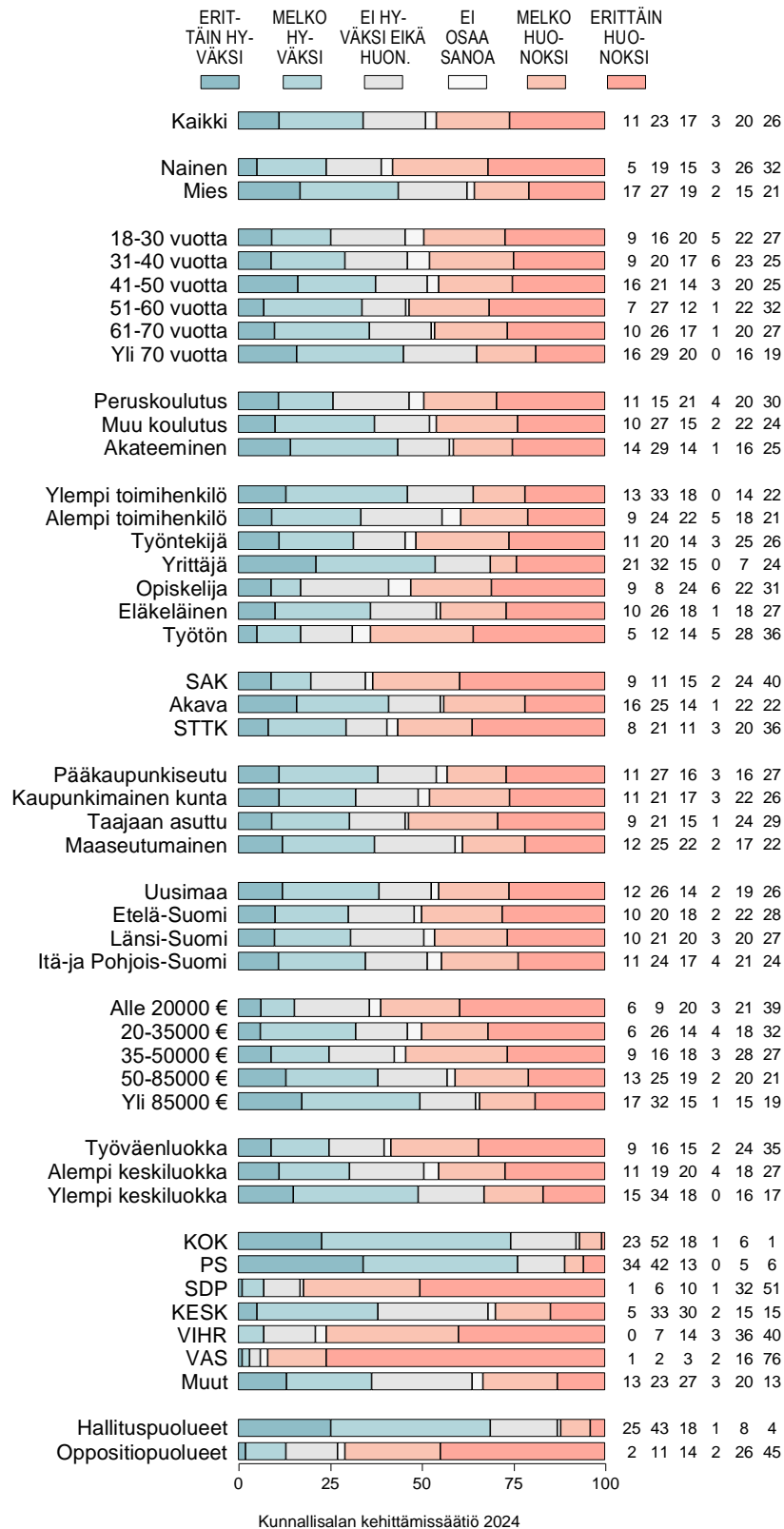
KAKS – Kunnallisan kehittämissäätiön tutkimuksen toteutti Verian (aiemmin Kantar Public). Tutkimusaineisto on koottu Gallup Kanavalla 1.–5.6.2024. Haastatteluja tehtiin yhteensä 1.062. Vastaajat edustavat maamme täysi-ikäistä väestöä Ahvenanmaata lukuun ottamatta. Tutkimuksen tulosten virhemarginaali on koko aineiston tasolla suurimmillaan vajaat kolme prosenttiyksikköä suuntaansa.

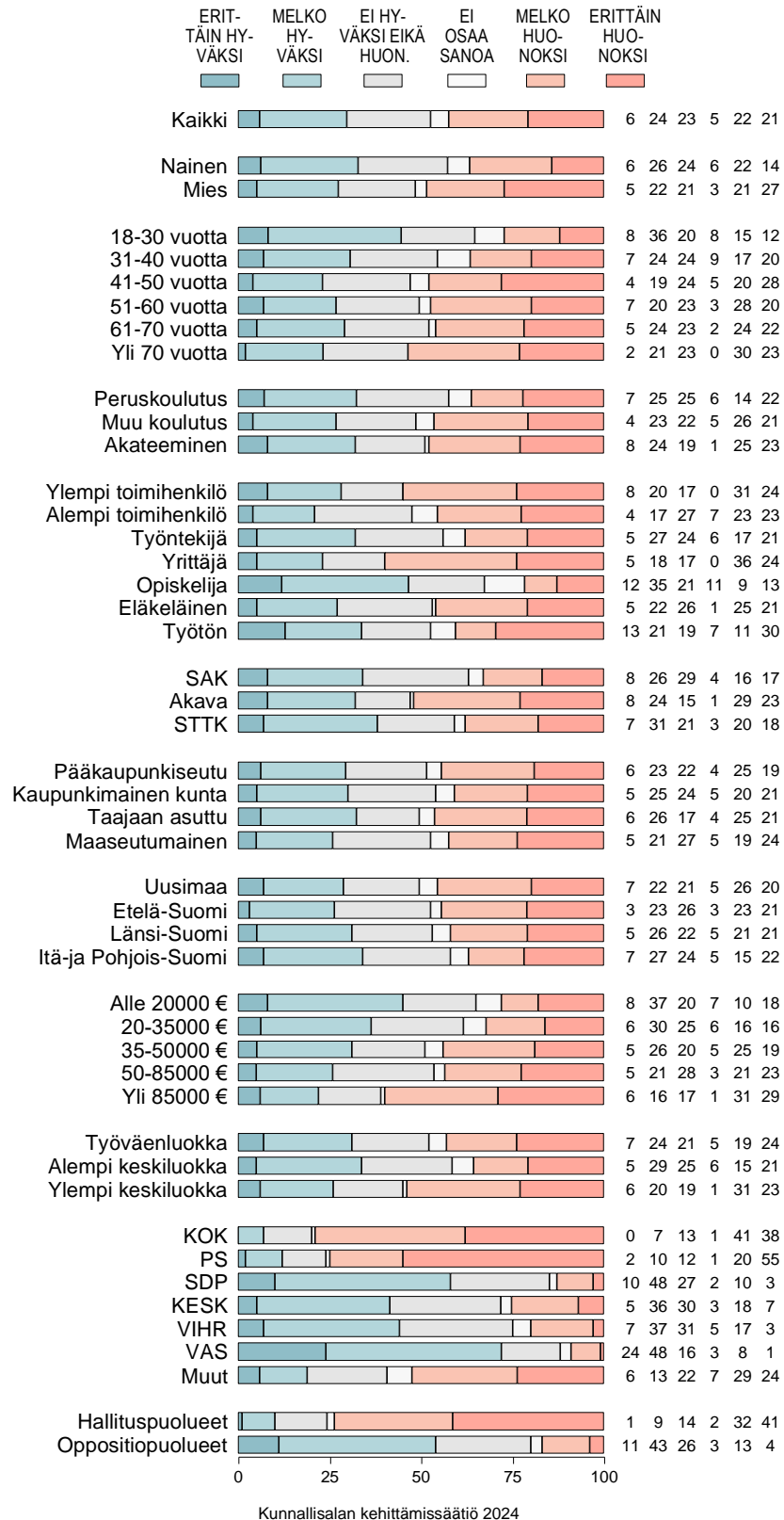
Kuvio 1/2t. HALLITUKSEN KYKY HOITAA MAAMME ASIOITA JA OPPOSITION KY-
 KY TARJOTA VAIHTOEHTOJA: ARVIOT SIPILÄN (S), RINTEEN (R), MA-
 RININ (M) JA ORPON (O) HALLITUSKAUSINA (%).

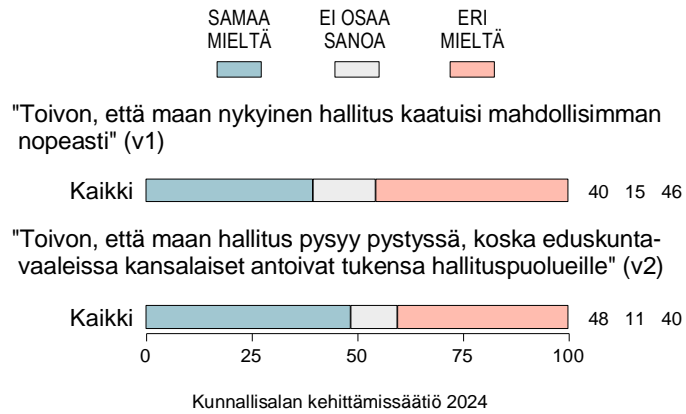
Kuvio 1e. MILLAISEKSI ARVIOI PETERI ORPON JOHTAMAN HALLITUKSEN KYVYN HOITAA MAAMME ASIOITA KULUVALLA VAALIKAUDELLE (%).

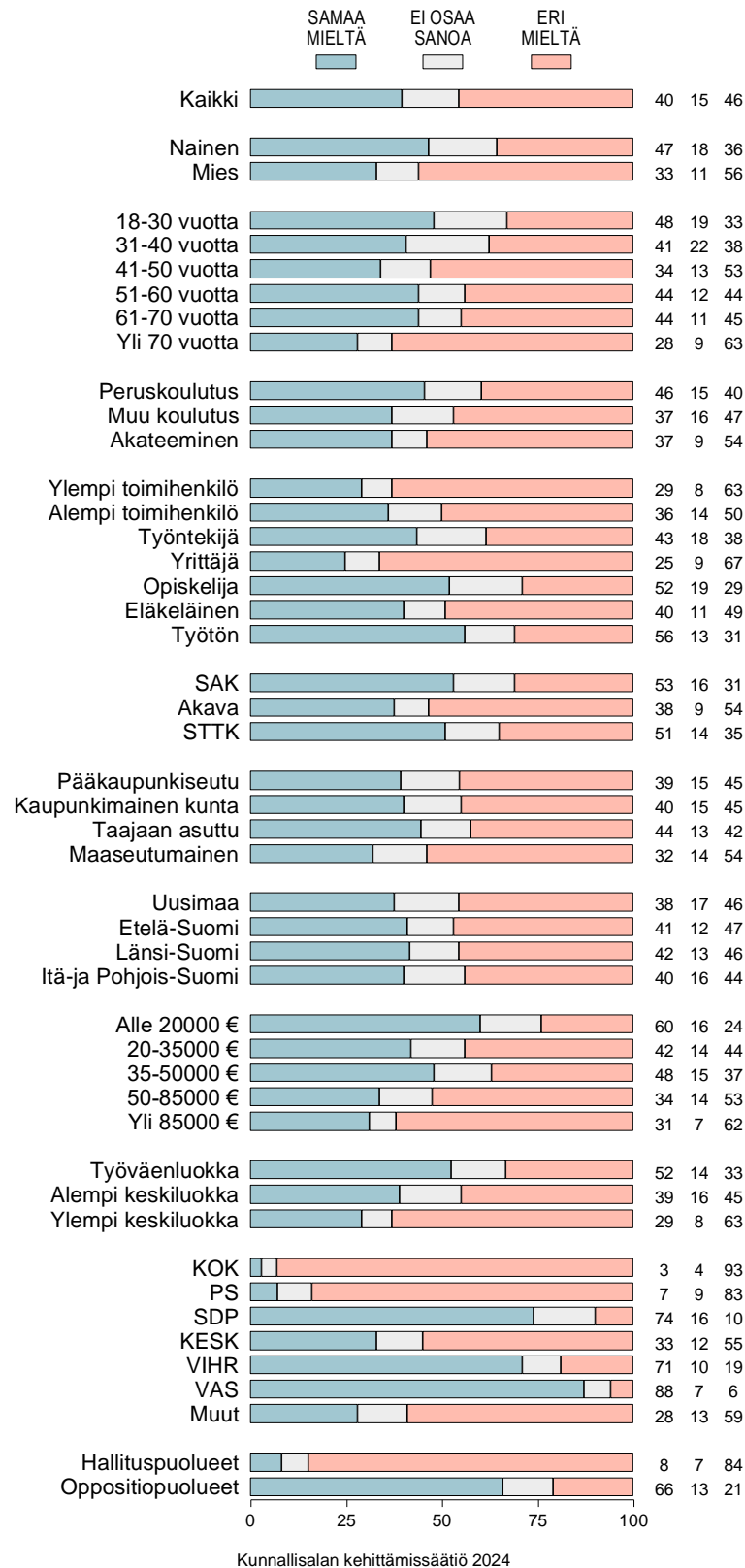
Kuvio 2e. MILLAISEKSI ARVIOI OPPOSITION KYVYN TARJOTA VAIHTOEHTOJA MAAN HALLITUKSELLE (%).

Kuvio 3. SUHTAUTUMINEN HALLITUSTA KOSKEVIIN VÄITTEMIIN (%).

Kuvio 3-1. "Toivon, että maan nykyinen hallitus kaatuisi mahdollisimman nopeasti" (%).

Kuvio 3-2. "Toivon, että maan hallitus pysyy pystyssä, koska eduskuntavaaleissa kansalaiset antoivat tukensa hallituspuolueille" (%).

